

Coronas effekter på makroekonomin – att agera under osäkerhet

Coronaviruset skapar stor oro och osäkerhet runt om i världen. Kraftiga syddsåtgärder har implementeras i världens största ekonomier och vi ser att tillväxten globalt kommer att bli lägre. De finansiella marknaderna har reagerat, börserna har sjunkit kraftig och statsobligationsräntorna faller när investerare söker sig till säkra tillgångar.

Läget förändras dagligen och det måste man ha i åtanke när man läser olika typer av analyser, mycket är dagsfärskt och uppdateras löpande. Men osäkerheten får även ekonomiska konsekvenser i termer av olika typer av skyddsåtgärder som genomförs, för att förkorta tiden för reella ekonomiska effekter (utöver rena hälsoeffekter). Regeringar och centralbanker försöker också att dämpa effekterna via penning- och finanspolitik. Eftersom Corona-effekten är temporär så behöver man underlätta för hushåll, företag och offentlig sektor så att konsekvenserna inte blir för djupa eller för varaktiga.

Skyddsåtgärder dämpar aktiviteten i världsekonomin

Skyddsåtgärderna har varierat efter land och situation, till exempel har Italien och Spanien infört kraftigt begränsad rörelsefrihet samt stängt ned affärsrörelser som inte har med mat och medicin att göra. Spridningen av epidemin stabiliserats i Kina men omfattande restriktioner finns kvar. Den senaste statistiken visar också att effekten på ekonomin är sämre än väntat. Skolor har stängts i Danmark och Norge och den sista har också infört karantän för alla som varit utanför Norden. I USA har man infört reseförbud för resande från Europa (undantaget Storbritannien och Irland) och i Sverige har man infört begränsad mötesfrihet. Beroende på utvecklingen i respektive land/område kommer detta att förändras dagligen.

Centralbankerna har reagerat snabbt och kraftigt

Federal Reserve i USA, Bank of England och centralbankerna i Australien, Kanada och Norge har sänkt räntor och utökat likviditetsstöd etc. Den Europeiska Centralbanken lämnade räntan oförändrad men annonserade bland annat, en kraftig utökning av sitt stödköpsprogram. Riksbanken har annonserat att 500 miljarder kronor kommer att lånas ut via bankerna till företag drabbade av coronautbrottet. Flera penningpolitiska stimulanser väntas under de kommande månaderna.

Finanspolitiken stödjer ekonomin och flera satsningar förväntas

I USA har man annonserat skattesänkningar och vårdbidrag, i Italien har man bland annat infört stöd till svaga företag och hushåll och i Storbritannien har man gjort liknande satsningar. I Sverige har man som en början tagit bort karensdagen men fler åtgärder är sannolikt att vänta, riktade till företag, hushåll och den kommunala sektorn.

Olika länder befinner sig i olika utvecklingsfas

Regeringar världen över arbetar på olika sätt med att försöka dämpa de ekonomiska effekterna av Corona-vågen. Corona-vågen? Ja, man skulle kunna tänka sig händelseförloppet som en våg som går från ett normalt läge, till ett mycket intensivt läge med hög spridning, till mer stabilisering på toppen och sedan återgång till mer normalt läge igen. Olika länder befinner sig i olika lägen på den vågen. Kina, Sydkorea och Japan kanske har kommit över det värsta och är på toppen och in i en stabiliseringsfas. Italien och Iran är möjligen på toppen av intensifieringsfasen och förhoppningsvis snart på väg in i stabilisering såsom Kina. Däremot har vi ett antal länder/områden som är på väg in i den mest intensiva fasen som till exempel USA, Sverige och flera länder i Europa. Det gör att vi kommer att fortsätta ha osäkerhet en tid framöver och att hushåll, företag och marknader kommer att reagera kraftigt.

Och det är precis där som skyddsåtgärderna, penningpolitiken och finanspolitiken spelar en enormt stor roll. När det kommer till Sverige finns stora möjligheter att aktivt ingripa för att dämpa de ekonomiska effekterna eftersom de offentliga finanserna är i mycket gott skick. Dessutom ger de sjunkande räntorna ett utökat utrymme för offentliga satsningar.

Men i stort, osäkerheten kommer vi att behöva lära oss att leva med under en tid framåt och vi kommer att behöva agera under de förutsättningarna. Ingen vet med säkerhet hur Corona-vågen kommer att se ut i Sverige. Men, även om läget är allvarligt nu så kom ihåg att Corona-viruset sannolikt är en temporär effekt och de flesta prognosmakare förväntar sig i dagsläget en återhämtning under slutet av året.